

Questionnaire1

پرسشنامه وان - مرجع پرسشنامه ایران

پیوست سه: پرسشنامه‌ی سواد اطلاعاتی برای اساتید به منظور سنجش روایی آن

استاد ارجمند:

با سلام،

پرسشنامه‌ای که در پیش رو دارید در رابطه با پایان‌نامه‌ی دکترای اینجانب در رشته «اطلاع‌رسانی و کتابداری» می‌باشد که هدف از آن، بررسی شیوه‌هایی است که دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای انجام تحقیقات خود در پیش می‌گیرند.

خواهشمند است پس از مطالعه‌ی هر یک از پرسش‌ها، با علامت‌زدن بر روی یکی از گزینه‌ها موافقت یا مخالفت خود را با ضرورت توجه به آن رفتار یا اقدام در هنگام پژوهش از سوی دانشجو، مشخص فرمایید. لازم به یادآوری است که هر گونه اطلاعات دریافتی از جنابعالی، محرمانه شمرده می‌شود.

پیشاپیش از دقت نظری که معمول می‌دارید و از این که وقت گرانبه‌ای خود را مصروف پاسخگویی به این پرسشنامه می‌فرمایید و بر غنای این تحقیق می‌افزایید، صمیمانه سپاسگزاری می‌کنم.

با آرزوی توفیق فزاینده

علی حسین قاسمی

جنسیت: خانم / آقا

رشته تحصیلی: ..... دانشگاه: ..... دانشکده: .....

در صورت تمایل نام و نام خانوادگی خود را نیز ذکر فرمایید:

دانشجوی تحصیلات تکمیلی در روند پژوهش، قابلیت‌های زیر را از خود ابراز می‌کند (خواهشمند است نظر خود را با انتخاب یکی از شماره‌های ۱ تا ۵ (۱= کاملاً مخالفم و ۵= کاملاً موافقم) مشخص فرمایید.

					۱. برای تعیین یک موضوع تحقیقاتی یا تعیین یک نیاز اطلاعاتی دیگر:
۱	۲	۳	۴	۵	الف) با استادان مشورت می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	ب) در بحث‌های کلاسی شرکت می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	ج) در گروه‌های کاری شرکت می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	د) در بحث‌های الکترونیکی شرکت می‌کند.
ه) موارد دیگر:					

۱	۲	۳	۴	۵	۲. صورت مسئله و پرسش‌های مربوط به آن را بر مبنای اطلاعاتی که مورد نیاز هستند، تدوین می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳. برای آشنایی بیشتر با موضوع مورد نظر، منابع عمومی اطلاعات را بررسی می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴. برای تعیین کانون محوری نیاز اطلاعاتی خود، آن نیاز اطلاعاتی را تشریح یا اصلاح می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵. مفاهیم و واژه‌های کلیدی را که توصیف‌کننده‌ی آن نیاز اطلاعاتی هستند تعیین می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶. می‌داند که برای تولید اطلاعات جدید می‌تواند اطلاعات موجود را با افکار، تجربه‌ها، و/ یا تحلیل اصیل و بدیع خود، تلفیق کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۷. می‌داند که اطلاعات به صورت رسمی و غیررسمی، الف) چگونه تولید می‌شود،
۱	۲	۳	۴	۵	ب) چگونه سازماندهی می‌شود،
۱	۲	۳	۴	۵	ج) چگونه اشاعه می‌یابد.
۱	۲	۳	۴	۵	۸. می‌داند که شیوه‌های سازماندهی دانش ممکن است بر نحوه‌ی دسترسی او به اطلاعات، مؤثر باشند.
۱	۲	۳	۴	۵	۹. ارزش و تفاوت‌های منابع بالقوه‌ی اطلاعات را در انواع قالب‌های اطلاعاتی (مثل چندرسانه‌ای‌ها، پایگاه داده‌ها، پایگاه وب، مجموعه‌ی داده‌ها، داده‌های شنیداری/ دیداری، کتاب) می‌شناسد.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۰. مقصود و مخاطب منابع اطلاعات (مانند مخاطبان عامه‌پسند یا علمی، مخاطبان جاری یا تاریخی) را می‌شناسد.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۱. منابع اطلاعاتی ردیف اول و ردیف دوم را می‌شناسد و می‌تواند آن‌ها را از هم تفکیک کند.
۱	۲	۳	۴	۵	و می‌داند که استفاده و اهمیت منابع ردیف اول و ردیف دوم برای هر رشته، با رشته‌ی دیگر چه تفاوت‌هایی دارد.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۲. اگر لازم باشد، اطلاعات مورد نیاز خود را از داده‌های خام حاصل از منابع ردیف اول تأمین می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۳. ابتدا بررسی می‌کند تا ببیند که آیا اطلاعات مورد نیاز او در منابع موجود در محل وجود دارد یا نه.
۱	۲	۳	۴	۵	الف) اگر لازم باشد، فرایند اطلاع‌جویی را به فراتر از منابع موجود در محل گسترش می‌دهد و در این راه: یک) از امانت بین کتابخانه‌ای استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	دو) به محل‌های دیگر برای استفاده از منابع موجود در آنجا مراجعه می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	سه) برای کسب اطلاعات از منابع تصویری، ویدیویی، متنی، یا صوتی نیز استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۴. اگر لازم باشد برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز و برای درک زمینه‌ی محتوایی این اطلاعات، به امکان یادگیری یک زبان یا یک مهارت تازه (مثلاً یک زبان خارجی، یا مهارتی که ارتباط مستقیمی با رشته‌ی تخصصی‌ام دارد) توجه می‌کند.

۱	۲	۳	۴	۵	۱۵. برای کسب اطلاعات موردنیاز خود، یک طرح کلی و برنامه‌ی زمانی تهیه می‌کند و می‌کوشد که در این کار، واقع‌بینانه عمل کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۶. به‌منظور پالایش، بازبینی یا تصحیح پرسشی که تدوین کرده، نیاز اطلاعاتی اولیه‌اش را بررسی می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۷. معیارهایی را که در اتخاذ تصمیم‌ها یا در انتخاب اطلاعات، مورد استفاده قرار داده است می‌تواند به روشنی توصیف می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۸. روش‌های مناسب تحقیق (مانند روش تجربی آزمایشگاهی، شبیه‌سازی، کار میدانی) را شناسایی می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۹. روش‌های مختلف تحقیق را از نظر فواید و کاربردی که در تحقیق او دارند بررسی می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۰. سیستم‌های بازیابی اطلاعات را از نظر دامنه، محتوا، و ساختار آن‌ها بررسی می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۱. از میان روش‌های تحقیق یا سیستم‌های بازیابی اطلاعات، آن‌هایی را که برای دسترسی به اطلاعات مورد نیاز او، مؤثر و کارآمد باشند برمی‌گزیند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۲. متناسب با روش تحقیقی که انتخاب کرده، یک برنامه‌ی پژوهش تهیه می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۳. کلیدواژه‌ها، مترادف‌ها، و واژه‌های مرتبط با اطلاعات موردنیاز خود را تعیین می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۴. واژگانی را برمی‌گزیند که خاص رشته‌ی مورد تحقیق، یا مورد استفاده‌ی منبع بازیابی اطلاعات باشد.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۵. متناسب با سیستمی که به‌منظور بازیابی اطلاعات تعیین شده، راهبرد جستجو را طراحی می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	در طراحی راهبرد جستجو برای موتورهای جستجو، بسته به نیاز از فرامین مناسب (مثل عملگرهای بولی، کوتاه‌سازی، دم‌برش (truncation)، مجاورت) و از ابزارهایی همچون نمایه‌ها استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۶. برای اجرای راهبرد جستجو در سیستم‌های گوناگون بازیابی اطلاعات، از محیط‌های رابط و موتورهای جستجوی مختلف، با زبان‌های فرمان، پروتکل‌ها و پارامترهای مختلف جستجو، استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۷. در اجرای جستجو، از قواعد و و اصولی که متناسب با رشته‌ی تخصصی مورد نظر او هستند بهره می‌گیرد.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۸. برای بازیابی اطلاعات در قالب‌های گوناگون، از سیستم‌های جستجوی مختلفی استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۹. برای مکانیابی منابع اطلاعات موجود در کتابخانه، یا در دیگر محل‌های خاص جستجوی حضوری، از طرح‌های مختلف رده‌بندی (کنگره یا دیویی) یا ابزارهای دیگر (مثل نمایه‌نامه‌ها) استفاده می‌کند.

۱	۲	۳	۴	۵	۳۰. برای این که اطلاعات موردنیازش را به دست آورد از خدمات درونخطی (online) یا حضوری که ارائه می‌شود (مانند تحویل مدرک/ امانت بین کتابخانه‌ای، انجمن‌های حرفه‌ای، واحدهای پژوهشی سازمانی، مراکز اجتماعی، کارشناسان و متخصصان) بهره می‌گیرد.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۱. برای کسب اطلاعات دست اول از پیمایش، نامه‌نگاری، مصاحبه، و دیگر اشکال پرس‌وجو استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۲. کمیت، کیفیت، و ربط نتایج جستجو را ارزیابی می‌کند تا معلوم شود آیا باید از سیستم‌های دیگری برای کسب اطلاعات یا پژوهش استفاده کند یا خیر.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۳. نقایص احتمالی را که در اطلاعات به‌دست‌آمده وجود دارند مشخص می‌کند تا معلوم شود آیا لازم است که راهبرد جستجو را اصلاح نماید یا خیر.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۴. اگر نتیجه‌ی بررسی بالا مثبت باشد، جستجوی اطلاعات را با راهبردهای اصلاح‌شده، تکرار می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۵. برای نسخه‌برداری از اطلاعات موردنیاز، مناسب‌ترین فناوری (مانند کارکردهای نرم‌افزاری کپی/ درج، دستگاه فتوکپی، دستگاه اسکنر، تجهیزات دیداری/ شنیداری، یا ابزارهای جستجو) را برمی‌گزیند.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۶. برای سازماندهی اطلاعاتی که گردآوری کرده، شیوهی مناسبی را ابداع می‌کند.

۱	۲	۳	۴	۵	۳۷. انواع مختلف منابعی را که باید مورد استناد قرار گیرند از هم تشخیص می‌دهد و می‌داند که نحوه‌ی صحیح استناد به انواع مختلف منابع، چگونه است.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۸. تمام استنادهای اطلاعاتی مرتبط را ثبت می‌کند تا برای مراجعات احتمالی بعدی، از آن‌ها استفاده نماید.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۹. برای مدیریت اطلاعاتی که انتخاب کرده، از فناوری‌های مختلف استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۰. متن به‌دست‌آمده را می‌خواند و ایده‌های اصلی آن را بر می‌گزیند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۱. مفاهیم موجود و مندرج در متن را مجدداً با زبان و کلام و واژگان خود بیان می‌کند و بدین منظور، داده‌ها را با دقت انتخاب می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۲. مطالبی را که بعداً بنا به مناسبت نقل خواهند شد، دقیقاً مشخص می‌کند تا ضمن رعایت امانت در نقل قول، از تداخل تعبیر و تفسیر خود با آن‌ها جلوگیری کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۳. اطلاعات اخذشده از منابع مختلف را بررسی و مقایسه می‌کند تا اعتبار، صحت، دقت، وثوق، مناسبت، و نیز وجود دیدگاه بخصوص یا انواع سوگیری‌ها را در آن مشخص نماید.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۴. ساختار و منطق موجود در استدلال‌ها یا در روش‌های جنبی را تحلیل می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۵. می‌تواند وجود پیشداوری، تقلب، یا دستکاری [در اطلاعات] را تشخیص دهد.

۱	۲	۳	۴	۵	۴۶. می تواند بستر و زمینه‌ی فرهنگی، فیزیکی، و دیگر زمینه‌هایی را که بستر خلق اطلاعات بوده‌اند تشخیص دهد.
۱	۲	۳	۴	۵	الف) می تواند تأثیر این زمینه را بر تفسیری که باید از اطلاعات موجود به عمل آورد، درک کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۷. روابط متقابلی را که مفاهیم با یکدیگر دارند تشخیص می‌دهد و این روابط را همراه با شواهد جنبی و فرعی موجود، در قالب قضیه‌ها و گزاره‌های اولیه‌ای که بالقوه مفید خواهند بود، با هم تلفیق می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۸. در زمان ممکن، با بسط آن قضیه‌ها و گزاره‌ها در یک سطح مفهومی بالاتر، فرضیه‌های جدیدی می‌سازد (که البته این فرضیه‌های جدید ممکن است نیازمند اطلاعات بیش‌تری باشند).
۱	۲	۳	۴	۵	۴۹. برای بررسی تعامل ایده‌ها و پدیده‌ها، از رایانه و دیگر فناوری‌ها (مانند صفحه‌گسترده‌ها (spreadsheet)، داده‌پایگاه‌ها (database)، چندرسانه‌ای‌ها، و تجهیزات دیداری یا شنیداری) استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۰. با بررسی، تعیین می‌کند که آیا اطلاعات موجود، نیاز اطلاعاتی او را برطرف کرده یا نه.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۱. به صورت آگاهانه از معیارهایی استفاده می‌کند تا تعیین نماید که آیا اطلاعات برگرفته از مآخذ گوناگون، با هم تعارض دارند یا یکدیگر را تأیید می‌کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۲. بر مبنای اطلاعات گردآوری‌شده، به نتیجه‌گیری می‌پردازد.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۳. نظریه‌های تحقیق خود را با فنون متناسب رشته (مانند شبیه‌سازی، آزمایش، و ...) آزمون می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۴. با پرسش کردن درباره‌ی مآخذ داده‌ها، محدودیت‌های مربوط به ابزارها یا راهبردهای گردآوری اطلاعات، و درباره‌ی معقول بودن نتایج، دقت احتمالی اطلاعات گردآوری‌شده را تعیین می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۵. اطلاعات جدید را با اطلاعات یا دانش قبلی موجود، تلفیق می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۶. اطلاعاتی را بر می‌گزیند که شواهدی دال بر موضوع مورد نظر او به دست می‌دهند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۷. دیدگاه‌های متفاوتی را که در متون با آن‌ها مواجه می‌شود، بررسی می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۸. درباره‌ی پذیرش یا رد دیدگاه‌هایی که با آن‌ها رویارو می‌شود، اندیشه می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۹. در بحث‌های کلاسی و دیگر بحث‌ها شرکت می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۰. در آن دسته از مجامع ارتباط الکترونیکی (مانند پست الکترونیکی، تابلوی اعلانات الکترونیکی، و چت (Chat)) که برای تشویق گفتمان در خصوص موضوع مورد نظر یا در راستای کلاس‌های درس طراحی شده‌اند، شرکت می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۱. از طریق سازوکارهای گوناگون (مانند مصاحبه، پست الکترونیکی، و لیست‌سرو (listserv)) دیدگاه‌های کارشناسی را جستجو می‌کند.

۱	۲	۳	۴	۵	۶۲. بررسی و مشخص می کند که آیا نیاز اطلاعاتی اولیه اش برطرف شده، یا این که به اطلاعات اضافی نیاز دارد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۳. سپس راهبردی را که برای جستجو مورد استفاده قرار داده بررسی می کند و در صورت لزوم، مفاهیم دیگری را هم در آن می گنجاند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۴. مآخذی را که برای بازیابی اطلاعات مورد استفاده قرار داده بررسی می کند و آن ها را به گونه ای تنظیم می کند که در صورت لزوم، مآخذ دیگر را نیز بتواند به آن ها بیفزاید.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۵. محتوای اطلاعاتی را به گونه ای (در قالب سرفصل ها، پیش نویس ها، طرحواره ها، ...) سازماندهی می کند که در راستای تحقق مقصود باشد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۶. دانش و مهارت های حاصل از تجارب قبلی را برای برنامه ریزی و خلق محصول یا عملکرد مورد نظر خود به کار می گیرد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۷. اطلاعات جدید و قبلی - و از جمله نقل قول ها و تفسیرها - را طوری با هم تلفیق می کند که در راستای تحقق مقصود باشند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۸. متن، تصاویر، و داده های دیجیتالی را در هنگام لزوم حک و اصلاح می کند و آن ها را از محل و قالب اصلی و اولیه، به بستر و زمینه ی جدید و مورد نظر خود منتقل می نماید.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۹. از فعالیت هایی که در ارتباط با فرایند جستجو، ارزیابی، و انتقال اطلاعات انجام می دهد، یک دفتر روزنامه یا صورت عملیات تهیه می کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۰. در خصوص موفقیت ها و شکست های گذشته و در خصوص راهبردهای جایگزین، اندیشه و تأمل می کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۱. رسانه و قالبی را برای ارتباط بر میگزیند که بیشترین کمک را به حصول مقصود، و به برقراری ارتباط با مخاطبان مورد نظر بنماید.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۲. برای اشاعه ی نتیجه ی تحقیق، انواع برنامه های کاربردی فناوری اطلاعات را به کار می گیرد.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۳. برای اشاعه ی نتیجه ی تحقیق، اصول طراحی و ارتباط را مورد استفاده قرار می دهد.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۴. به صورت شفاف، و به گونه ای ارتباط برقرار می کند که دلخواه مخاطبان مورد نظر باشد.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۵. موضوعات مرتبط با محرمانگی (privacy) و امنیت در محیط های چاپی و الکترونیکی را می شناسد و می تواند در خصوص آن ها به بحث بپردازد.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۶. موضوعات مرتبط با دسترسی آزاد (در برابر دسترسی غیررایگان) به اطلاعات را می شناسد.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۷. موضوعات مرتبط با سانسور و آزادی بیان را می شناسد.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۸. درکی را که از دارایی فکری، کپی رایت، و استفاده ی عادلانه از مواد دارای کپی رایت دارد، در اقدامات خود نشان می دهد.

۱	۲	۳	۴	۵	۷۹. در بحث‌های الکترونیکی، شیوه‌های مقبول (مانند آداب شبکه) را رعایت می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۰. برای دسترسی قانونمند به منابع اطلاعات از گذرواژه (password) های تأییدشده یا شکل‌های دیگری از شناسه‌ی کاربر (user id) استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۱. آیین‌نامه‌هایی را که در خصوص دسترسی به منابع اطلاعات تدوین شده‌اند، رعایت می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۲. در استفاده از منابع اطلاعات، تجهیزات، سامانه‌ها، و امکانات، رسم امانتداری را حفظ می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۳. متن، داده، تصویر، و صدا را به‌صورت قانونی کسب، ذخیره، و منتشر می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۴. درکی را که از سرقت ادبی دارد در اقدامات خود نشان می‌دهد و اثری را که منتسب به دیگران است، به‌عنوان اثر خود عرضه نمی‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۵. نشان می‌دهد که آیین‌نامه‌هایی را که در ارتباط با انجام پژوهش بر روی آزمودنی‌های انسانی تدوین شده‌اند درک می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۶. شیوه‌ی مستندسازی مناسبی را بر می‌گزیند و همواره از آن شیوه برای ذکر مآخذ استفاده می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۸۷. در هنگام لزوم، یادداشت‌هایی را که به مجوز استفاده از مواد دارای کپی‌رایت مربوط هستند، ذکر می‌کند.

با سپاس مجدد از حوصله‌ای که به خرج دادید، لطفاً نظرات دیگر خود را در اینجا مرقوم فرمایید.